

Trondheimskonferansen: Tap av natur krever handling fra alle

Mangel på handling er kostbart og gjør tapet av biologisk mangfold viktig for alle sektorer. Utfordringen må høyere på samfunnets agenda, og må sees i sammenheng med klimaendringene.

- Sammenhengen mellom det gjensidig forsterkende og akselererende tapet av naturmangfold og klimaendringer gjør situasjonen for naturen vår prekær. Det vil kreve helt nye løsninger der hensynet til naturmangfold integreres i alle deler av samfunnet. Vi har ikke mye tid, men viljen til å lykkes er stor og det finnes betydelig kunnskap om utfordringene og hvordan de kan møtes, sier Nina Vik, som leder konferansen (Co-chair) sammen Finn Katerås.

Dette er blant budskapene fra Trondheimskonferansen om biologisk mangfold. Årets Trondheimskonferanse for biologisk mangfold er det sentrale faglige og uformelle møtepunktet fram mot en ny naturavtale i Kina neste år.

I den såkalte "co-chairs report" oppsummerer konferansens ledere det som har kommet fram i presentasjoner og diskusjoner gjennom den fire dager lange konferansen. Den ferdige rapporten vil bli et viktig grunnlagsdokument i den internasjonale prosessen fram mot at verden skal finne nye felles mål for biologisk mangfold i Kina i 2020.

Rapporten reflekterer presentasjoner av konklusjonene fra Naturpanelet, Klimapanelet og en rekke andre rapporter, initiativ og erfaringer fra hele verden. Rapporten reflekterer også at konferansen er en arena derrepresentanter fra 115 lands myndigheter, en rekke organisasjoner, eksperter og overnasjonale organ fritt har kunnet diskutere hva funnene betyr for den videre prosessen og hvilke endringer som må til.

Se foreløpig rapport her:

<https://trondheimconference.org/conference-reports>

Katerås og Vik er seniorrådgivere i Miljødirektoratet.

Risikerer fundamentale endringer

- Konferansedeltakerne har vært opptatt av at verdenssamfunnet må unngå fundamentale endringer i jordas økosystemer som setter livsgrunnlaget til store deler av menneskeheten i fare. Utviklingen går raskt, og den fortsetter til tross for de tiltakene som er satt i verk. Det trengs umiddelbar handling for å skape varige løsninger på utfordringen, sier konferanseleder Finn Katerås.

Drivkreftene som skaper den negative utviklingen akselerert de siste femti årene til nivåer vi aldri før har sett i menneskets historie. De mest sentrale drivkreftene er endringer i arealbruk, overutnyttelse av naturressurser, klimaendringer, forurensning og spredning av fremmede arter.

De fleste land vil ikke nå de politiske målene for naturmangfoldet dersom utviklingen fortsetter som før.

Rapporten reflekterer at kostnaden ved å mislykkes med å skape endring vil være stor, noe som bør gjøre tapet av biologisk mangfold til et viktig tema for alle deler av samfunnet.

Bedre integrering av naturmangfoldhensyn

I konferansen erkjentes det at vi ikke fullt ut har lyktes med å inkludere verdiene av naturens bidrag på lik linje med andre sentrale hensyn i økonomiske beslutninger og planlegging i både offentlig og privat sektor, slik landene har forpliktet seg til i konvensjonen om biologisk mangfold.

Sluttdokumentet fra konferansen peker på at det er avgjørende at bevaring og bærekraftig bruk av biologisk mangfold integreres i planer og beslutningsprosesser i alle samfunnssektorer og på alle nivåer – globalt, nasjonalt og lokalt.

Det trengs en mer ambisiøs handlingsplan for å håndtere årsakene til tapet av naturmangfold, alt fra økt arealbruk, høsting, klimaendringer, forurensning og spredning av fremmede arter som følger av menneskets ekspansjoner på jordkloden. Skal vi lykkes må ulike aktører, statlige og private, være med å forstå hvordan de avhenger av naturen og ta ansvar for å hindre det tapet de selv forårsaker. Samfunnet som helhet må legge til rette for at det lønner seg å ta ansvar.

Næringslivet er viktige

Under konferansen har organisasjoner som The World Economic Forum og World Business Council for Sustainable Development både deltatt og stått på talerstolen. Dette viser et økende engasjement fra næringslivet.

– Utfordringene vi står overfor knyttet til naturmangfold må bli noe det snakkes om i styrerommene i verdens selskaper. Det må tas med i planlegging og politikkutvikling innen alle samfunnsområder. Dette er nødvendig fordi næringslivet og offentlig aktivitet påvirker naturen, og samtidig er helt avhengige av naturressursene, sier Nina Vik.

Helhetlig tilnærming nødvendig

Sluttdokumentet tar til orde for helhetlig forvaltning av naturressurser. Et eksempel som trekkes fram er tiltak for å redusere global oppvarming. Slike tiltak kan gå hånd i hånd med andre målsetninger, men kan også ha uønskete negative følger for naturmangfoldet hvis de ikke gjøres varsomt.

Dokumentet viser også til at arealendringer for mat- og jordbruksproduksjon, og graden av utnyttelse av marine fiskeressurser, er betydelige drivkrefter som forsterkes av klimaendringene.

– Dette understreker viktigheten av samordnet innsats. Man kan ikke snakke om biologisk mangfold uten også å snakke om klima, mat og helse, sier Finn Katerås.

De 450 deltakerne i konferansen har deltatt i omfattende diskusjoner om hvordan et nytt rammeverk for det internasjonale arbeidet med biologisk mangfold best kan utformes. Innspillene vil bli bearbeidet før de inkluderes i den endelige versjonen av konferansens sluttrapport som vil foreligge om en ukes tid. Mer detaljert informasjon om presentasjoner og diskusjoner på konferansen er tilgjengelig på konferansens websider.

<https://trondheimconference.org/>

Kontakt: Dag Stian Husby, dag.stian.husby@miljodir.no, tlf 984 75 911